

POČETCI AUTOBUSNOG PROMETA U ZAGREBU

Uprava tramvaja je 1916. dobila koncesiju za uvođenje javnog autobusnog prometa, ali zbog I. svjetskog rata nije ostvarena. Poslije rata Zadruga hrvatskih invalida dobiva koncesiju i obrtnicu i osniva tvrtku Autobus- promet koja 11. kolovoza 1927. uvodi organizirani javni autobusni promet s dvije linije:

1. Akademski (Strossmayerov) trg – Savsko kupalište
2. Akademski (Strossmayerov) trg- Podsused – Samobor

Vozni park : 3 autobusa marke Lancia
kapacitet: 30 putnika
boja autobusa : siva

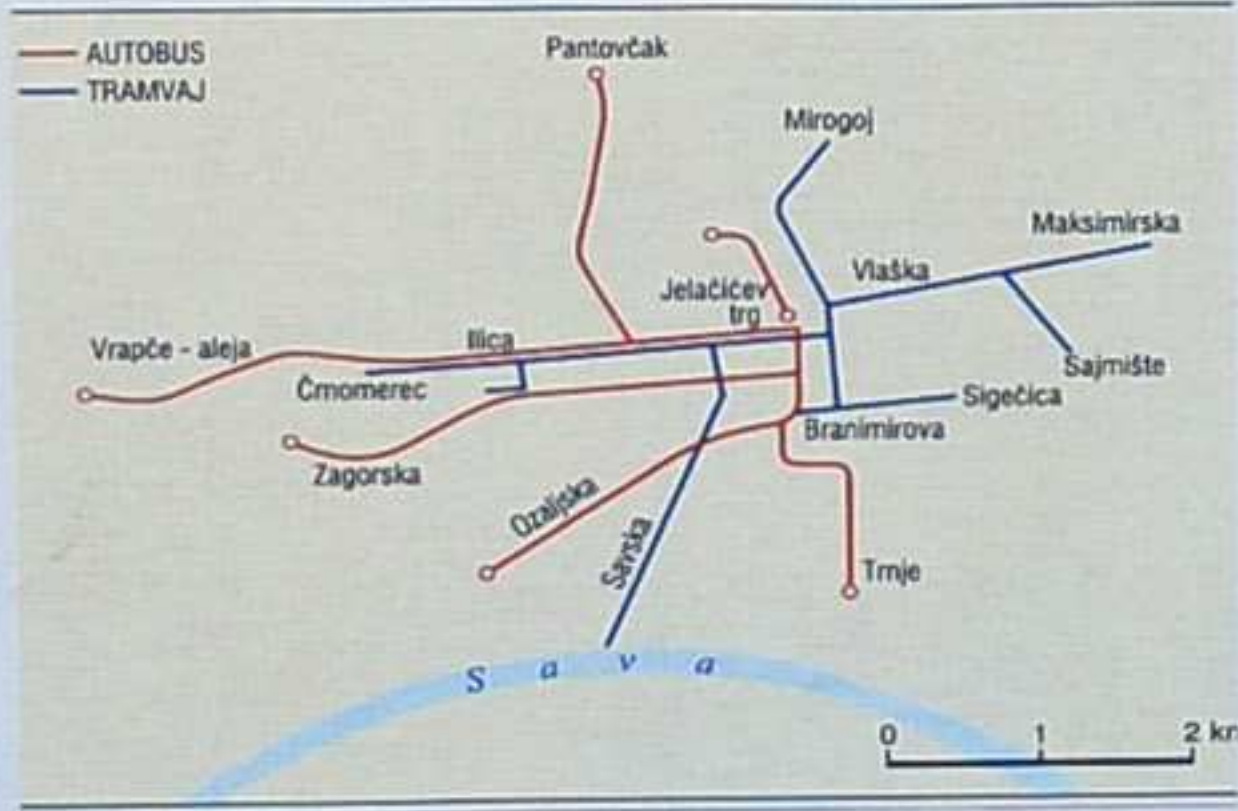
Autobus na liniji Zrinjski trg –Trešnjevka

Do 1929. povećao se broj autobusnih linija na 8 :

1. Gornji grad –Jelačićev trg
2. Zrinjevac-Trešnjevka
3. Zrinjevac – Kanal (početak Držičeve)
4. Pejačevićev (Britanski) trg – Pantovčak
5. Zrinjevac – Trnje
6. Zrinjevac – Trnje (preko Paromlinske)
7. Zrinjevac – Vrapče- Podsused (za kupališne sezone)
8. Zrinjevac – Savsko kupalište (za kupališne sezone)

Do 1930. sve je više nezadovoljstva autobusnim prijevozom i traži se rekonstrukcija.

Na opće iznenađenje banska uprava te godine daje koncesiju tvrtki Barešić (zastupnici stranih proizvođača automobila) koja nabavlja nove autobuse marke Buick i Steyr, ukupno 20 autobusa.

Autobusne linije u Zagrebu 1931.

Danas dominiraju niskopodni autobusi marke MAN i Mercedes a sve više se uvodi biodizel i plin kao pogonsko gorivo.

Autobusno stajalište u Vlaškoj za Šestine i Gračane oko 1929. (foto Vl. Horvat) MGZ, 18. 083

Stajalište autobusa u Branjugovoj oko 1925./27. MGZ, 21. 703

Autobusi marke Buick ispred Gradske štedionice na Trgu bana Jelačića

Na dodjelu koncesije se žali Gradska općina i Gradska štedionica, a kako je njihova žalba prihvaćena tvrtka Barešić je prisiljena prodati autobuse Gradskoj štedionici.

Temeljita reorganizacija vođenja linija

izvršena je 1940. :

- autobusne linije postaju nastavci tramvajskih,
- uveden zajednički tarifni sustav s prijelaznim kartama.

Autobus marke MAN 1941. a vozili su do 1957.

Nakon znatnih teškoća tijekom II. svjetskog rata, nastavlja se razvitak i unapređenje autobusnog prijevoza i to uvođenjem novih linija i poboljšanjem voznog parka.

Autobus Črnomerac – Podsused, 1955. (foto VL. Guteša) MGZ 6403

Zanimljivo da su i u Zagrebu vozili autobusi na kat marke Layland, kupljeni u Engleskoj. Imali su 60 sjedećih mjesta i stajaćih koliko se uspjelo putnika nagurati. Ipak, trajalo je kratko jer su konstruirani za vožnju lijevom stranom, a smetali su im i nadvožnjaci i tramvajski gornji vodovi. Prodani su Sarajevu 1961.

1931. ZET preuzima autobusni promet i osniva zasebno poduzeće *Gradski autobusni promet*.

Promet se odvija na sljedećim linijama:

1. Zrinjevac- Trešnjevka
2. Zrinjevac – Trnje
3. Zrinjevac – Zagorska ulica
4. Zrinjevac – Vrapče
5. Jelačićev trg – Markov trg
6. Pejačevićev trg – Pantovčak

Dvije noćne linije:

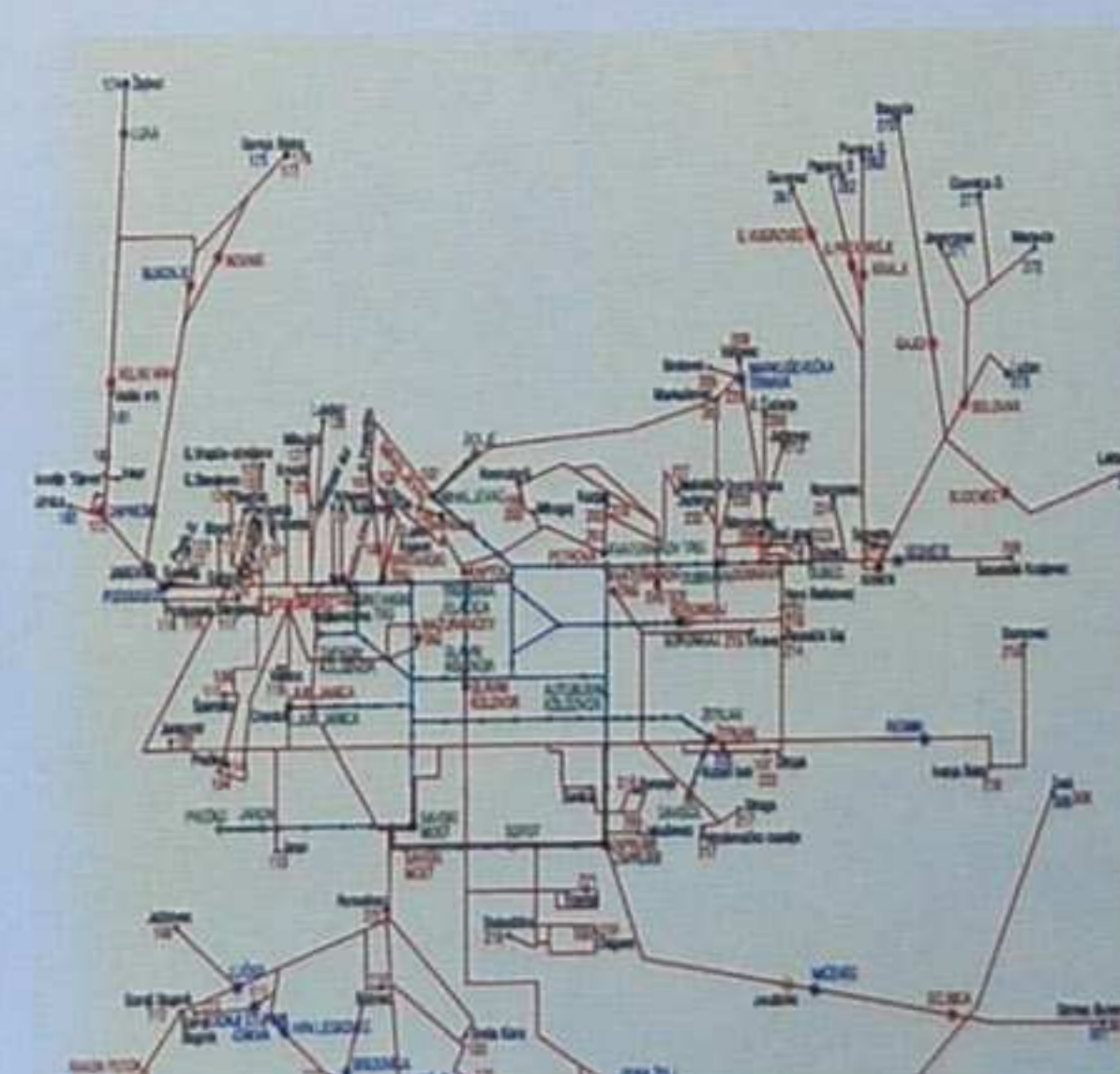
1. Zrinjevac – Trešnjevka
2. Jelačićev trg – Črnomerac

Autobusno stajalište na Trgu bana Jelačića

Autobusne linije u Zagrebu 1965.

Autobusni i tramvajski promet u Zagrebu 2005.